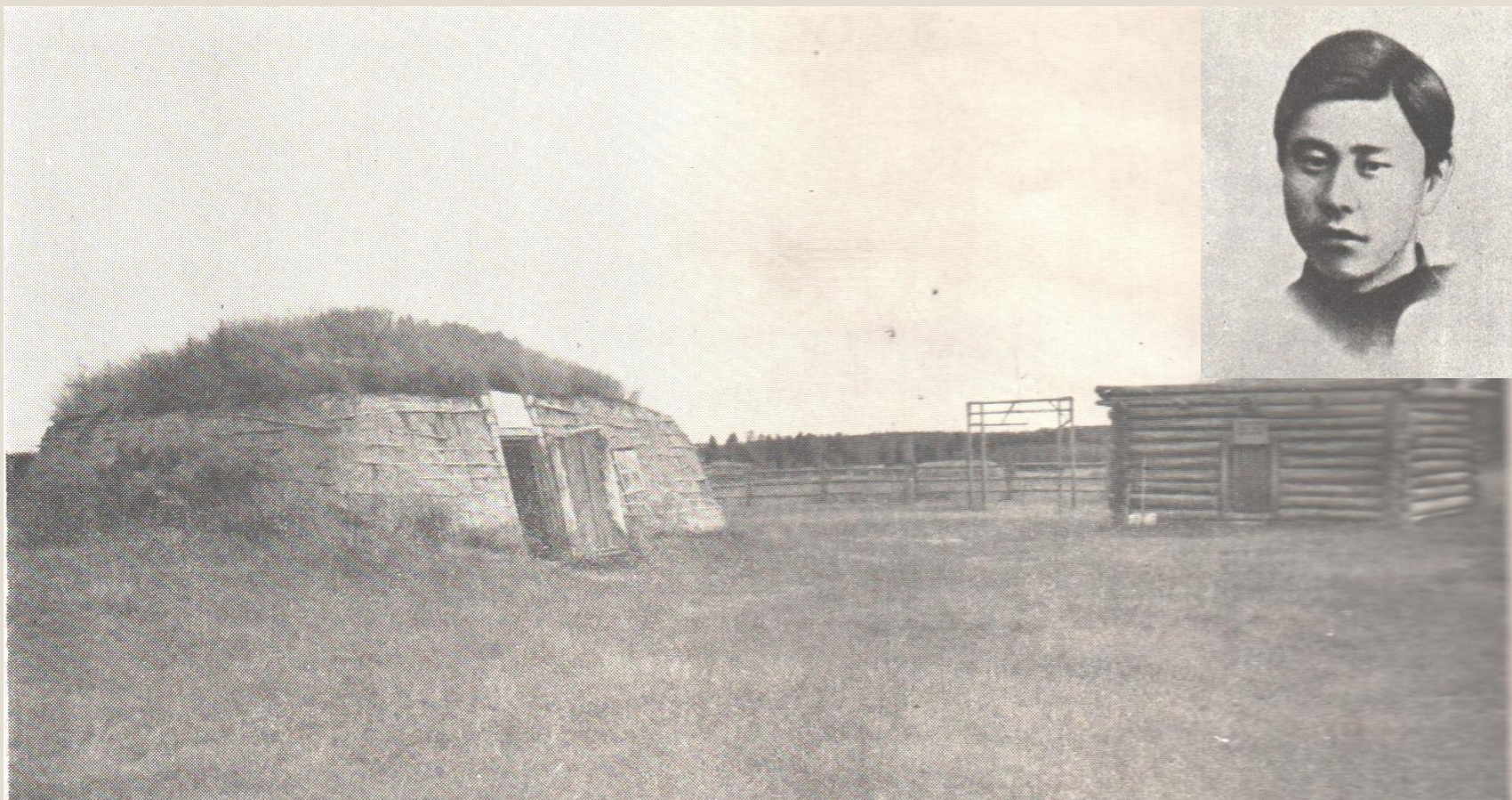

**Платон Алексеевич
Ойуунускай олобо уонна
олоңхобо сыһыана.**

*Күн сирин күлүмнүүр түөһүгэр
Күөх сирэм нүөгэйэр күөнүгэр
Мин тохтор тойугум чугдаарыа,
Мин тылым, дьэ, ордук сатарыа.*

Платон Ойуунускай

Платон Алексеевич Слепцов – Ойуунускай 1893 сыллаахха сэттинньи 10-с күнүгэр Таатта оройуонун Дьохсоҕон нэһилиэгэр элбэх оҕолоох (алта уоллаах, түөрт кыыстаах) ыалга төрдүс оҕонон төрөөбүтэ.

Өйдүүбүн бу дьикти күлүмнэс урсуну,
Кыталык кылбааран кыгкыныны
ыллыырын...

Өйдүүбүн бу кэрэ сирэм күөх хэнууну,
Кыра уол бэйэбин мин ийэм таптыырын...
Мин, манна иитиллэн, атахпар турбутум.
Мин, кырыыс оҕото, кыргыс-хаан
буолбутум...

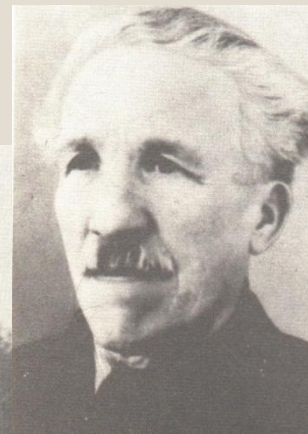
П. А. Ойуунускай. Ийэм Дьэб-
дьэкиэй угуоҕар. 1937.

*Ийэтэ, Евдокия Унарова,
үлэһит, эйэбэс, өйдөөх
дьахтар этэ. Кини уолун,
Платону саха норуотун
фольклорун таптыырга
уһуйбута.*

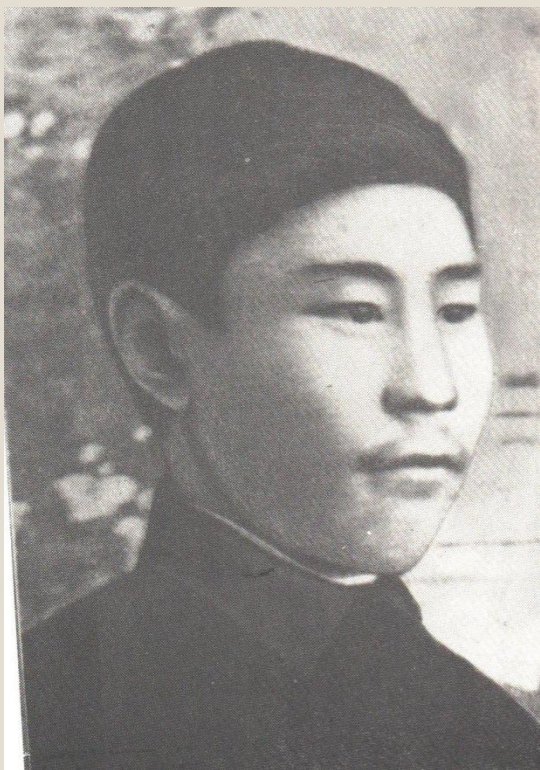
Үөрэбин ыарахан кэмин туһунан Ойуунускай кэлин «Оҕо куйуурдуу турара» диэн кыракый кэпсээнигэр маннык суруйбута: “Үөрэнэн үрүң күн сырдыгын көрөргө бу үтэ (ыһык ас) булаары турабын, эбэккэм, өрүһүй, үтэлээ!”. “Хамначчыт – дьадаңы буйуна буолаары, хара – тыын былдьаһан, оҕо куйуурдуу турара”.

Первый учитель Платона Слепцова
(Ойунского) Матвей Матвеевич Сив-
цев

Один из первых учителей Ойунского
Сергей Иванович Прокопьев

*Кини маннайгы учууталлара Платону үөрэххэ олус
дьобурдаах, кыһамньылаах, олоххо тардыһыылаах
үөрэнээччинэн ааҕаллара.*

*Платон араас ыарахаттары ааһан 1915 сыллаахха
Дьокуускай куораттаабы учительскай семинарияба
киирбитэ. Онно туйгун үөрэбин иһин 14 солкуобай хаһына
стипендиятын ылыабыттан киһилии олоробута.*

Г. К. Орджоникидзе.

Г. И. Петровский.

Е. М. Ярославский.

***Ойуунускай сыылкаба кэлбит нуучча
революционердарын кистэлэн
куруһуоктарыгар киирэн элбэҕи билэн- көрөн
инникии сайдар тосхолун булбута, хомунньуус
партияба киирбитэ.***

Э. Сивцев. Смерть товарища.

Э. Сивцев. Арест ревкомовца. Линогравюра.

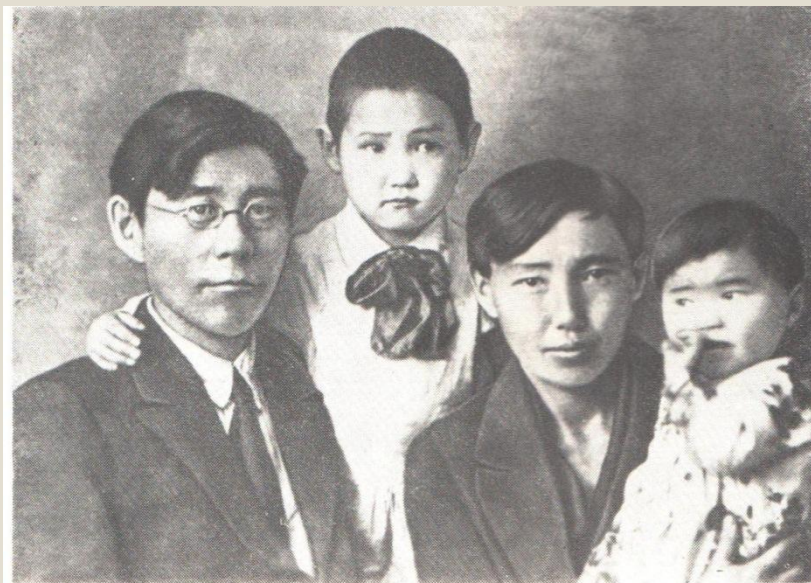

Е. Шапошников. «Ледовая осада».

**Кини Саха сиригэр Сэбиэскэй былааны
олохтооччулартан биирдэстэрэ. Суруйбут
айымньыларыгар Октябрьскай революция
кыайытын айхаллаабыта. Дьадангы дьон
хорсун быһыыларын уруйдаан ойуулаабыта.**

*Фекла Алексеевна Сокольникова
(жена П. А. Ойунского).*

П. А. Ойунский в кругу семьи. 1932 г.

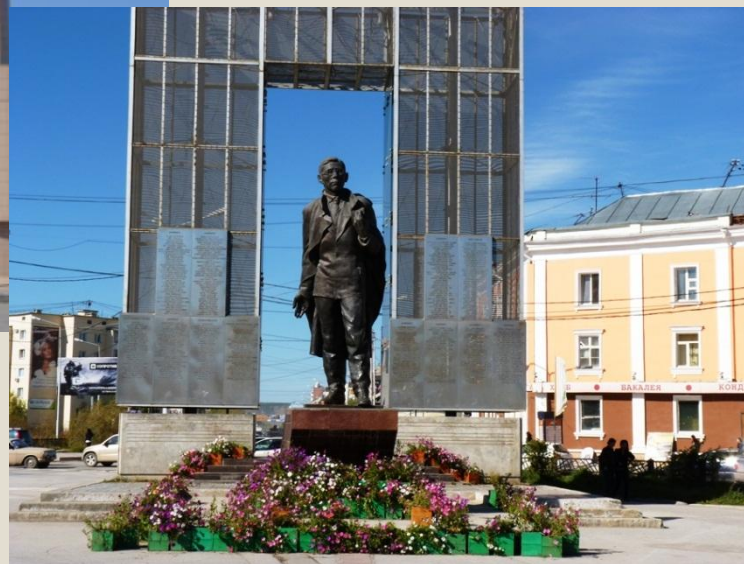
Татьяна

***Платон Ойуунускай тапталлаах, добор атас,
аба. Кини кыргыттарыгар Саргылаанаба
уонна Сардаанаба, кэргэттэригэр Феклаба,
Таняба, Акулинаба хоһооннорун анаабыта.***

*Отутус сыллар хара
дбайдаах репрессиялара
П.А.Ойуунускайы
умнубатахтара.*

*Платон Алексеевич
Ойуунускай сырдык
тыына 1939 сыллаахха
алтынны ый 31
күнүгэр быстыбыта.*

П.А.Ойуунускай үтүө аатын үйэтигэн, кэриэстээн кини аатын Саха академическай театра, Дьокуускай куорат биир уулуссата сугэллэр. Итини тэнгэ литератураба, искусствоба, архитектураба государственнай премияны олохтообуттара, литературнай музей тэриллибитэ.

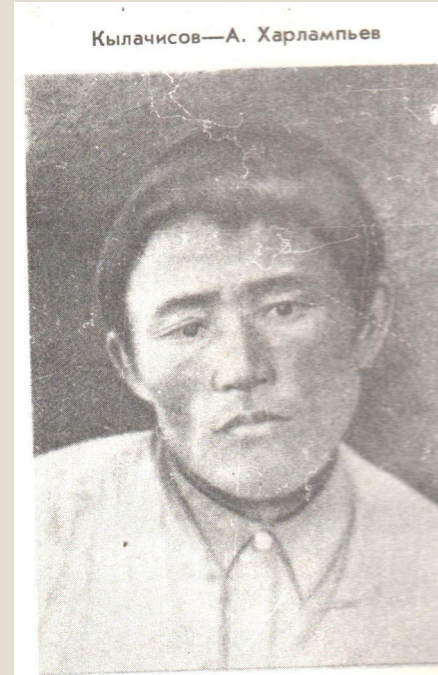
Олонхосут,
знаток якутского языка
и фольклора
М. Н. Андросова —
Ионова.

Олонхосут
С. А. Саввин—Куохайаан.
Рис. Д. К. Сивцева.

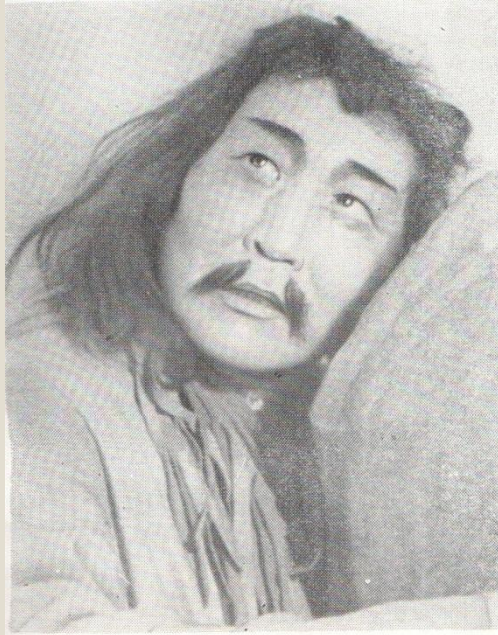

Табахыров-Винокуров

Кылачисов—А. Харлампьев

П.А. Ойуунускай саамай сүдү үлэтинэн олонхону суруйуута буолар. Кини кыра сааһыттан олонхоһуттары сэргээн истэр идэлээбэ үһү.

*Красный шаман —
заслуженный артист ЯАССР
Н. Баскаров.*

*Обложка издания олонхо «Нюргун Боотур
Стремительный» на русском языке, 1982 г.*

*Жирков — первый исполнитель
роли Нюргун Боотур.*

***Ол истибит олонхолорун хомуйан, түмэн,
сүүмэрдээн, айан “Кыһыл ойуун”, “Дьулуруйар
Ньургун Боотур” диэн аан дойдуга биллэр
олонхолорун суруйбута.***

Онон, олонхо норуот уус – уран айымньытын чыпчаала. 2005 сыллаахха аан дойдутаабы ЮНЕСКО тэрилтэтэ олонхону билиммитэ.

*Олонхо киһи аймах чулуу айымньыларын испиһэгэр
киирбитэ. Киһи олонхону аахтабына кэрэтик
сангарарга, олонхо тылын өйдөөтөбүнэ, мындырдык
толкуйдуурга, ис хоһоонун биллэбинэ, сөптөөхтүк
дьаһанан олорорго үөрэнэр.*

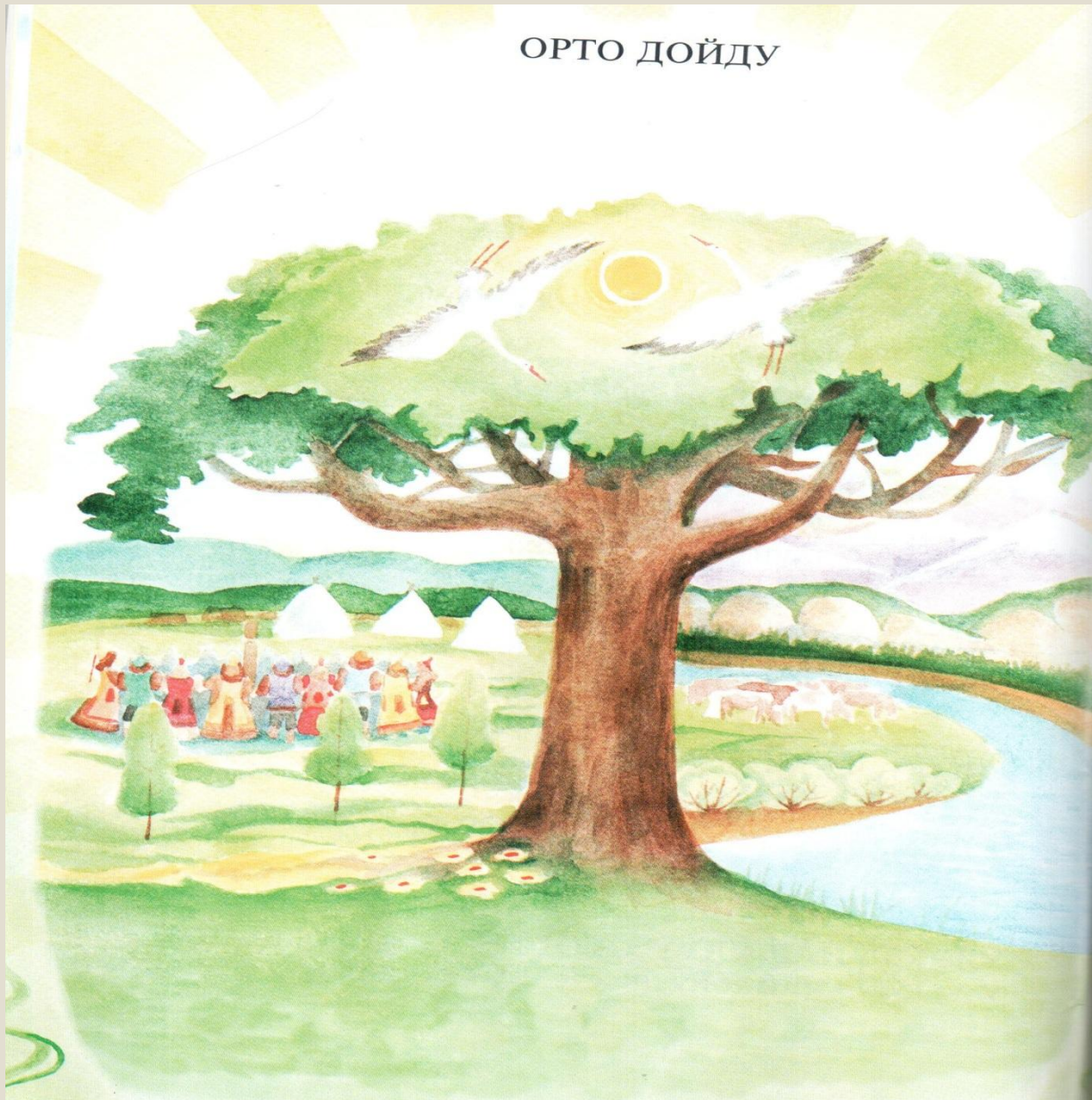

Биһиэхэ, оскуола оболоругар олонхону үөрэтэргэ анаан элбэх хомуурунньуктар табыстылар.

ҮӨНЭЭ ДОЙДУ

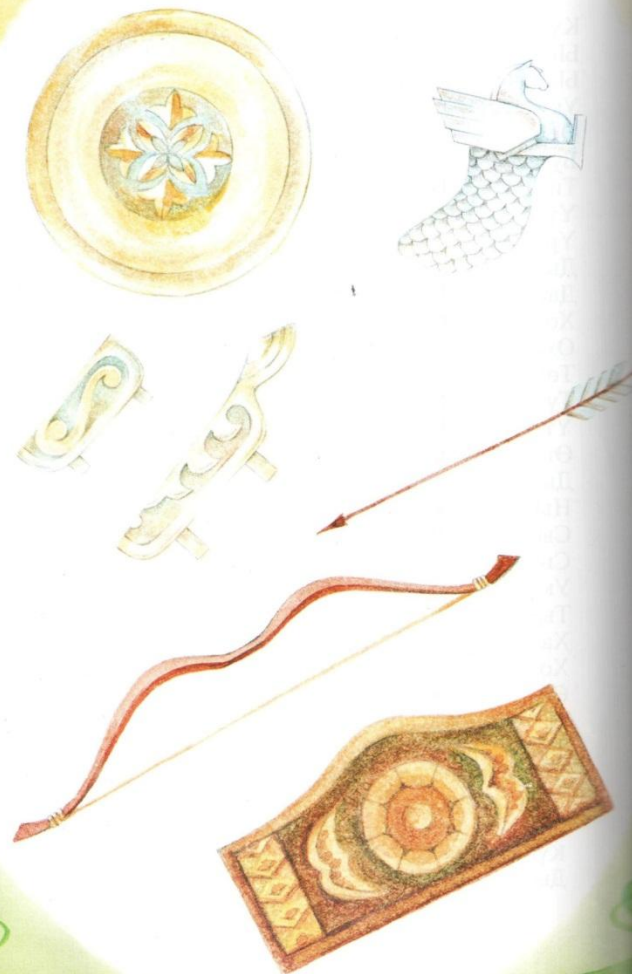
ОРТО ДОЙДУ

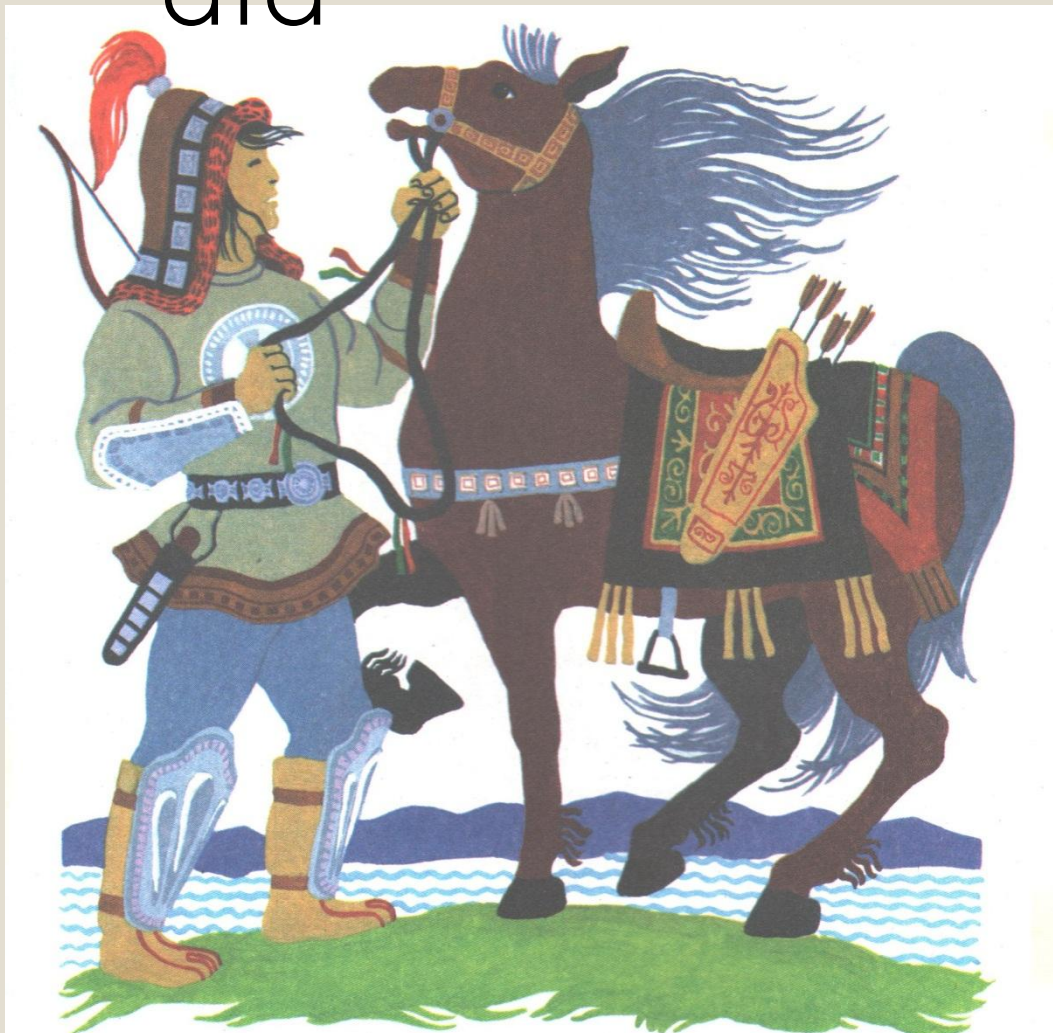
ОЛОНХО БУХАТЫЫРА

ОЛОНХО БУХАТЫЫРЫН
ТАНАҒА-САБА, ТЭРИЛЭ

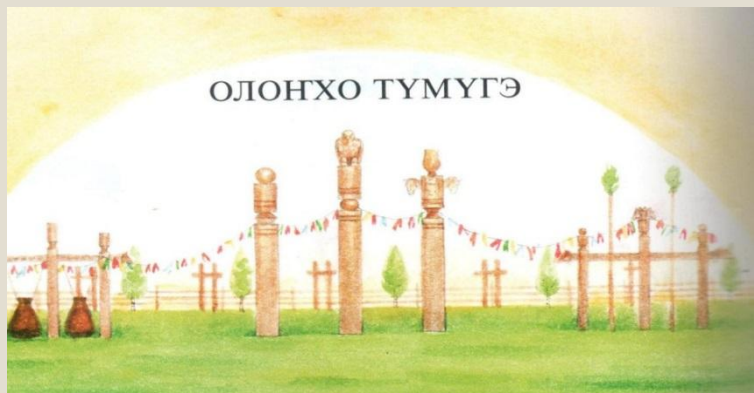

Бухатыр ата

АЙЫ КЫҢА

ОЛОНХО ТҮМҮГЭ

ОЛОНХО ДОЙДУТА
ЗЕМЛЯ ОЛОНХО
ОЛОНХО БУГАН
ОЛОНХО БУГА
ОЛОНХО ЛЭБИЭ

*Бүгүн Платон Алексеевич
Ойуунускай аата аар сарга
ааттанар, кини ырыата
ыһыхтарга ылланар,
олонхото араас омул тылынан
талбаастанар. Кини
төрүттээбит литературата
чэлгийэ сайдар, кини баҕарбыт
баҕата туолар – норуоттар
доҕордоһуулар туругулар.*